

ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ)

ಶೇಖರ : ರಾಧಾಮಣಿ ಟಿ ಆರ್, ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಗಿರಿಸೀಮೆ, ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹಂಪಿ.

ಒಂದಕ್ಕೆ : ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ತವರುಮನೆ ಎಂದೇ ವಿಶ್ವತಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಈ ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು ಭಾಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಗೆ ಹೇಳಿಮಾಡಿಸಿದಂತಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಂಗಿರಾಸಿಯಾ, ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿ, ಜೀನುಕುರುಬ, ಕಾಡು(ಬೆಟ್ಟ)ಕುರುಬ, ಕುರುಬ, ಯರವ, ಸೋಲಿಗ, ಮೇದ, ನಾಯಕ ಸಮುದಾಯದವರು ನೆಲಿಸಿದ್ದು ಇವರ ಆಧಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರವಾದುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಅತೀ ಕಡಿಮೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಂತಹ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಏವರ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಈ ಶೇಖರನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ತುರು ಅಧ್ಯಯನದ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುಗಳಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಾಗಾರ್ಥಿಕ ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಕರಿಂ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಂದು ಅಧ್ಯಾಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮ, ನಗರಗಳ ಜನರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಾನ ಸಿಕ್ಕರೆ ಇ - ಈ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಅಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವ ಸಾಫ್ರೆ ರಾಜಕೀಯಗಳ ಮಧ್ಯ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸ್ಥಾನ ಮೀಸಲಾತಿ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಹೊಂದುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದುಂಗಿರಾಸಿಯಾ, ಜೀನುಕುರುಬ, ಕಾಡುಕುರುಬ, ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿ, ಮರಾಟ, ಮೇದ, ಯರವಾ, ಸೋಲಿಗ, ಕುರುಬ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀನುಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಾನವಾನವನ್ನು ಈ ಶೇಖರನದಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ :

* ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಜಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

* ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯ, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕೊಡಗು ವಿನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನ :

ಕಾಡು ಸಂಶೋಧನಾ ಶೇಖರನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸಂದರ್ಭನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮೂಲದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು.

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ತವರುಮನೆ ಎಂದೇ ಕರೆಯಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡಿಕದ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಈ ಎರಡೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮಡಿಲಲ್ಲೇ ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು, ಹಣಗುಣ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾಡು ಮುಂತಾದವು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದುಂಗಿರಾಸಿಯ, ಜೇನುಕುರುಬ, ಬೆಟ್ಟಕುರುಬ, ಹಕ್ಕಿಹಿಕ್ಕಿ, ಯರವ, ಸೋಲಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟಗಳಿವೆ. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೇನುಕುರುಬ, ಬೆಟ್ಟಕುರುಬ, ಕುರುಬ.(ಹಾಲುಮತ) ಯರವ, ಪಣಿಯರವ, ಪಂಜರಿ ಯರವ, ಮೇದ ಬುಡಕಟ್ಟನ ಜನರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ದುಂಗಿರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು :

ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯವು ಭಾರತದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ. ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದ ಕೇರಳ ಹಾಗು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯವು ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಗುಜರಾತ್ ಮೂಲದ ದುಂಗಿರಾಸಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರುವರು. ಅವರ ಅನ್ನಕರೆ ಅಜಾಗುರೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಸುಬಿನ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಇವರನ್ನು ಹಲವೆಡೆ ಗೋಸಂಗಿ. ಹಕ್ಕಿಹಿಕ್ಕಿ, ಶಿಶ್ರೇಹಾತ್, ಕಿಳ್ಳೇಹಾತ್ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದಿರುವುದುಂಟು. ಹೀಗಾಗೆ ಇವರಿಗೆ ಸಂಖಾನ ಬಧವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗದೇಹೋಗಿವೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :-

- * ದುಂಗಿರಾಸಿಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಮಹಡೆಶ್ವರ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ರೀ ಕುಟುಂಬ ಸುಮಾರು ೨೦೦೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ ಆ ಸ್ನೇಹದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
- * ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಲ್ಲಿಕೆನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸವಾಗಿವೆ. ಬಡತನದ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.
- * ನೆಲ್ಲಾರುಪಾಲ, ಮಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದು, ಇವರ ಬಡತನದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ನೀತುಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ದುಂಗಿರಾಸಿಯಾ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯಿ ಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ಉದಹರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಜೇನು ಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು :

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ರೆಂಬಿಂರ ಸೆಪ್ಪೆಂಬರ್ ಈ ರಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಶ್ವ ವರ್ಗಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೇನುಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಇರಲ್ಲಿ ದಾವಿಲಾಗಿದೆ.

The scheduled cast and scheduled tribes lists modification order 1956 scheduled iii part viii mysore. (1)5 and 6 ರ ಪ್ರಕಾರ ಜೇನುಕುರುಬ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಹಳೇಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಗೆ ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ರೆಂಬಿರಲ್ಲಿ ಇವರ ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮುತಿಯನ್ನು ಸಡಲಿಸಿ ಕನಾರ್ಕಕರ್ಡಾಧ್ಯಂತ ವಿಫ್ಫರಿಸಿದರು. ಜೇನುಕುರುಬ ಸಮುದಾಯವು ಕನಾರ್ಕಕರ್ಡ ಆದಿಮ ಬುಡಕಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. (ಮತ್ತೊಂದು ಕೊರಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ) ಜೇನುಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯ ವಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ದಟ್ಟಾದ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ :

೧. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾಜಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
೨. ಶ್ರೀಮತಿ ಸೋಮಕ್ಕಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ದೊಡ್ಡಮತ್ತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು,
೩. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ನಾಣಜ್ಞಿ ಗಡ್ಡ ಹಾಡಿ, ನಾಲ್ಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ವೀರರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು,
೪. ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರಮ್ಮ, ಮಹಿಳೆಗಳ್ಳು ತಿಂಡಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ವೀರರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾನವಾನವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಜೀವನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಾಚಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜೀವನಕುರಬರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕೇಳುವಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವನ್ತರಿಲ್ಲ.

ಕಾಡುಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು :

ರೇಖಿಗರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ಗೋಸಲಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಖಿಗೆ ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡ ಪಟ್ಟಿಯ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಾಧಿಕಾರದ ಸಭೆಗಳು ಆದೇಶ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಡು(ಬೆಟ್ಟ) ಕುರುಬ ಸಮುದಾಯವು ಬುಡಕಟ್ಟುಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾನವಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹಣಸೂರು, ಪಿರಿಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಕಾಡಂಜಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿರಾಜಪೇಟೆ, ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಮದಕೆರಿಯ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :**ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ :**

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೆಟ್ಟಕುರುಬ ಎಂದೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಡುಕುರುಬ ಎಂದು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಬೆಟ್ಟಕುರುಬ ಎಂಬ ಜಾತಿ ಪತ್ರ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸಣ್ಣ-ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಬಡತನ, ಅನಕ್ಕರತೆ ಹಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ಬೆಟ್ಟಕುರುಬ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುವ ಬಡತನವಿದ್ದು, ಅನಕ್ಕರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಮನವಸ್ಕೆರಣಾದ ಸಮಸ್ಯೆ :

ಮೂಲ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಇವರನ್ನು ಕಾಡಂಜಿಗೆ ಅಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ಮರು ಹೊಂದಾರೆಕೆಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಹಕ್ಕ ವಿಕ್ಷೇಪಣೆ ಬುಡಕಟ್ಟು :

ರೇಖಿಗೆ ರ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ವ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡಗಳ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಫೋಟಿತ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ SC / ST modification order 1956. Scheduled iii part viii Mysore (1) 2 ಹಕ್ಕೆ ಹಿಕ್ಕೆ ಬುಡಕಟ್ಟುನ್ನು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಹಕ್ಕೆ ಹಿಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಸುಬು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು. ಹಕ್ಕೆ ಹಿಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಜೋಡು ನುಡಿ. ಹಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಹಿಕ್ಕೆ ಎಂದಧರ್ಮ. ಹಿಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ. ಭಾರತದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ರೇಖಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಜಾಲ್ಯಾಲ್ಕಿನ ಪಕ್ಕಿರಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ನೆಲೆ ನೀಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಎಂದರೆ ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಎಂದು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಇವರ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ ವಾಪ್ತಿ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೆನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮಳಯಾಳಂ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವರು.

ಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು :

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕುರುಬರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಿದ್ದರೂ ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಬುಡಕಟ್ಟಾಗಿರುವುದು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶ್ವಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡ ಅದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿಒಂದು ಎನಿಂದ ದಿನಾಂಕ ರೇ-ಇಂ-ರೇಖಿಗೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತ ಗೊಂದಂತೆ ಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪರಿಶ್ವ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದು. ಎಂದರೆ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುರುಬ ಬುಡಕಟ್ಟುನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ :

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಶಾಂತಪ್ಪ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರು, ಕೊಡಗು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಟಿ. ಸುಂದರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರು, ಕೊಡಗು.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾದರ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ, ಬಸವನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಡಗು.

ಶ್ರೀ ಉದಯಕುಮಾರ್ ಚಕ್ಕಳಾರ, ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮಾజಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಸವನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಡಗು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಚಂದ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರು, ರಂಗಸಮುದ್ರ, ಕೊಡಗು.

ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟಿ :

ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಮರಾಟಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಇದು ಕನಾರ್ಕಿಕ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತ ಗೊಂಡತ ಪರಿಶಿಷ್ಟಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ನಿಂದಿರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಮರಾಠ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಂಇಂ.

ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ :

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎನ್. ರಾಜಾರಾವ್, ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಕೊಡಗು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕುಂತಳ, ಬಾಳೆಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು.

ಸೋಲಿಗರು :

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟಿ, ಮುಣಸೂರು ತಾ: ಗಳಲ್ಲಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಕೊಳ್ಳೇಗಳ, ಯಳಂದೂರು ಹಾಗೂ ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಂದಿರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನಾರ್ಕಿಕದ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಂಇಂ.

ಯರವರು :

ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏರ ಎಂದರೆ ಬೇಕು ಎಂದಭರ. ಏರವ ಎಂದರೆ ಬೇಡುವವನು ಎಂದಭರ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಂದಿರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನಾರ್ಕಿಕದ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಇಂಇಂ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಯರವರಲ್ಲಿ ಪರೀಯರವ, ಪಂಜರಿಯರವ ಎಂಬ ಏರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಕೊಡಗುಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತ ಗೊಂಡಂತೆ ಯರವ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಯ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದಿಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಯರವ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಪಾದೇಶಿಕ ಮುತಿಯನ್ನು ಕನಾರ್ಕಿಕದಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು.

ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ:

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಕಾವೇರ ಉದ್ಯೋಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟಿ ತಾ: ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೋಂ ದೇವರಾಜ್ ಅಂಕನಾಥಪುರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟಿ ತಾ: ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮ ಕೋಂ ನಾಗರಾಜು ಯಿತರಂತಪುರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟಿ ತಾ: ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಎನ್ ಬೇಗೂರು ಹಾಡಿ. ಎನ್ ಬೇಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರು. ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟಿ ತಾ: ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾವರ್ತಿ ಕೋಂ ಜವಣ್ಣಿ

ಅನೇಮಾಳದ ಹಾಡಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರು. ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟಿ ತಾ: ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

ಬಡತನ, ಅನಸ್ಕರತೆ, ಮನವಸಸತೀಕರಣ, ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳ ಕೊರತೆ ಮೊದಲಾದವು.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ನೇಲಗಳ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಸರ್ವತ್ವಾರ್ಥ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ಅಶೇ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದು ಈ ಲೇಖನದ ಮೇಲಿನ ಲಾದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವ ಅವಕ್ಕರೆಯಿದೆ. ಸಿಕ್ಕ ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾಗಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ತೂದಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗಳ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

೧. ಆದಿವಾಸಿ ಉಸಿರು, ಕನಾಟಕ ಆದಿವಾಸಿ ರಕ್ಷಣಾ ಪರಿಷತ್.
೨. ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆ- ಡಾ: ಎಲ್.ಮೋಗಿಯ್.
೩. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು: ಡಾ:ಚ.ನಾ.ಶಂಕರರಾವ್.
೪. ಮದ್ಯಯುಗೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ- ಜಾತಿಗಳ ವೃದ್ಧಿ- ಕೆ.ಎಸ್.ಲಾಲ್.
೫. ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

Radhamani T R

Research scholar, Department of tribal studies, Kannada University, Hampi, Karnataka